

Warszawa, dnia 27 listopada 2019 r.

Sygn. akt VI Ka 1314/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSR del. Justyna Dolhy

protokolant sądowy - stażysta Natalia Wierzbicka

przy udziale prokuratora Iwony Zielińskiej

po rozpoznaniu dnia 27 listopada 2019 r.

sprawy Ł. K. syna S. i B. ur. (...) w W.

oskarżonego o przestępstwo z art. 226 § 1 kk, art. 222 § 1 kk, art. 288 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, art. 190 § 1 kk

Ł. R. syna A. i B. ur. (...) w N.

oskarżonego o przestępstwo z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonego i obrońców

od wyroku Sądu Rejonowego w Legionowie

z dnia 28 maja 2018 r. sygn. akt II K 435/16

I. uchyła zaskarżony wyrok w odniesieniu do oskarżonego Ł. R. i przekazuje sprawę w tej części Sądowi Rejonowemu w Legionowie do ponownego rozpoznania,

II. w pozostałym zakresie tj. co do oskarżonego Ł. K. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Legionowie na rzecz adw. J. K. kwotę 619,92 zł obejmującą wynagrodzenie za obronę z urzędu oskarżonego Ł. K. w instancji odwoławczej oraz podatek VAT,

IV. zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Legionowie na rzecz adw. G. F. kwotę 516,60 zł obejmującą wynagrodzenie za obronę z urzędu oskarżonego Ł. R. w instancji odwoławczej oraz podatek VAT,

V. zwalnia oskarżonego Ł. K. od uiszczenia kosztów sądowych w II instancji, przejmując wydatki na rachunek Skarbu Państwa.

na podstawie art. 457 § 1 kpk uzasadnienie dotyczy oskarżonego Ł. R.

Sygn. akt VI Ka 1314/18

UZASADNIENIE

Apelacja obrońcy oskarżonego Ł. R. skutkowałą uchyleniem wyroku Sądu Rejonowego w Legionowie i przekazaniem sprawy w zakresie tego oskarżonego do ponownego rozpoznania lecz nie z powodu zarzutów w niej podniesionych. Stwierdzić bowiem należy, że w niniejszej sprawie doszło do zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art.

439 § 1 pkt 10 kpk ponieważ obligatoryjny obrońca oskarżonego nie brał udziału w rozprawie w dniu 24 maja 2017 r., w której jego udział był obowiązkowy.

Jak wynika z akt niniejszej sprawy, w dniu 18 lutego 2016 r. prokurator wydał postanowienie o dopuszczeniu dowodu z opinii dwóch biegłych lekarzy psychiatrów odnośnie oskarżonego Ł. R. (k. 107). Tego samego dnia prokurator zwrócił się do Prezesa Sądu Rejonowego w Legionowie o wyznaczenie Ł. R. obrońcy z urzędu na podstawie art. 79 § 1 pkt 3 kpk (k. 108), a więc z uwagi na uzasadnioną wątpliwość co do poczytalności oskarżonego. Zarządzeniem z dnia 24 lutego 2016 r. wyznaczono Ł. R. na podstawie art. 79 § 1 pkt 3 kpk w zw. z art. 81 § 1 kpk obrońcą – adw. A. K. (k. 134). Przy skierowaniu aktu oskarżenia do Sądu Rejonowego w Legionowie prokurator nie zawarł w nim informacji odnośnie reprezentowania Ł. R. przez obrońcę z urzędu, nie wystąpił również do Sądu z wnioskiem o cofnięcie wyznaczonego obrońcy z uwagi na treść opinii sądowo – psychiatrycznej (k. 748, 756). Sąd Rejonowy przystąpił do rozpoznania niniejszej sprawy i na rozprawie w dniu 24 maja 2017 r. otworzył przewód sądowy, przesłuchał oskarżonych oraz jednego ze świadków, po czym wyznaczył oskarżonemu obrońcę z urzędu na jego wniosek na podstawie art. 78 § 1 kpk. Na kolejnych terminach rozprawy Ł. R. reprezentowany był już przez obrońcę z urzędu – adw. G. F., jednak w żadnym momencie rozprawy nie doszło do konwalidowania uchybienia braku reprezentacji oskarżonego w dniu 24 maja 2017 r. poprzez powtórzenie czynności przeprowadzonych wtedy.

Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, że wobec oskarżonego Ł. R. zachodziła obrona obligatoryjna. Obrona obligatoryjna w wypadkach wskazanych w art. 79 § 1 pkt 3 i 4 kpk ustaje dopiero z chwilą wydania przez sąd postanowienia, że udział obrońcy nie jest obowiązkowy. W niniejszej sprawie decyzja oparta na treści art. 79 § 4 kpk nie została podjęta, co sprawia, że obrona ma wciąż charakter obowiązkowy ze wszystkimi tego konsekwencjami (vide wyrok Sądu Najwyższego z 5.12.2018 r., V KK 506/17, Legalis). W wypadku obrony obligatoryjnej ustawa wymaga obecności obrońcy w rozprawie oraz w tych posiedzeniach, w których obowiązkowy jest udział oskarżonego (art. 79 § 3 kpk). Ustalenie, że w wypadkach wskazanych w treści art. 439 § 1 pkt 10 kpk obrońca oskarżonego w postępowaniu sądowym nie brał udziału w jakimkolwiek fragmencie czynności, w której jego udział był obowiązkowy, oznacza spełnienie bezwzględnie przesłanki odwoławczej, o której mowa w tym przepisie. Ocenianie bowiem, czy konkretna część, w rozpoznawanym przypadku rozprawy, była z punktu widzenia interesów obrony oskarżonego bardziej czy mniej ważna, oznaczałoby w istocie dokonywanie zabronionego przez art. 439 § 1 kpk badania wpływu uchybienia na treść orzeczenia (vide wyrok Sądu Najwyższego z 11.2.2009 r., II KK 256/08, KZS 2009, Nr 7–8, poz. 48).

Mając na uwadze powyższe, stwierdzić należy, że przez przeoczenie Sądu I instancji obrońca oskarżonego Ł. R. nie był obecny na rozprawie w dniu 24 maja 2017 r., co powoduje zaistnienie bezwzględnej podstawy odwoławczej skutkującej, zgodnie z art. 439 § 1 kpk, uchyleniem wyroku przez sąd odwoławczy niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść orzeczenia.

Na podstawie art. 436 kpk Sąd Okręgowy ograniczył rozpoznanie apelacji do powyższego uchybienia albowiem rozpoznanie w tym zakresie jest wystarczające do wydania orzeczenia, a rozpoznanie uchybień wskazanych przez obrońcę byłoby w tej sytuacji przedwczesne.

W świetle powyższych rozważań, należało uchylić zaskarżony wyrok w części dotyczącej oskarżonego Ł. R. i sprawę przekazać Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Rozpoznając sprawę Sąd Rejonowy ponownie przeprowadzi postępowanie dowodowe co do oskarżonego Ł. R..

Na wniosek obrońcy z urzędu Sąd zasądził na jego rzecz od Skarbu Państwa wynagrodzenie za obronę w instancji odwoławczej wraz z podatkiem od towarów i usług.

SSR del. Justyna Dołhy